

[Aksel Larsen.]

og adskillige ærede medlemmer i denne sal indtil det sidste, indtil Hitlertysklands sammenbrud, benægtede, at der kunne sættes nogen plet på naziregimet i Tyskland. De var tværtimod tilbøjelige til at hæve det til skyerne og anbefale det som forbillede for Danmark. Såvidt jeg ved, får en af disse tidligere tilhængere af fascisme og nazisme oven i købet senere ordet i denne debat og får altså lejlighed til at bekræfte mine udtalelser.

Jeg har i den omtalte artikel i „Tiden“ ikke blot taget stilling til de spørgsmål, der foreligger, men også søgt at finde frem til en forklaring på, at misgrebene i Sovjetunionen kunne fortsætte så længe, og at det var umuligt at bringe dem til ophør tidligere. Jeg henviser det ærede medlem hr. Bundvad til at læse denne artikel. Vil han have yderligere forklaring på dette problem, synes jeg, han passende kunne spørge sin statsminister, som har haft både samtaler og selskabeligt samkvem med Bulganin, Khrustjov, Mikoyan og andre, og som vel nok har kunnet skaffe sig oplysninger fra bedste kilde.

Hvis jeg ville deltage i en citatkrig om, hvem der har vidst besked, og hvem der i rette tid har sagt det rigtige eller det forkerte om Sovjetunionen og Stalin, kunne jeg naturligvis bringe citater fra både borgerlige og socialdemokratiske danske dagblade, hvor Sovjetunionen roses og Stalin hæves til skyerne, ligesom jeg kunne give mig til at læse højt af den lille bog „Marchen til venstre“, som den nuværende forsvarsminister skrev i 1945. Nå, det skal jeg af hensyn til tiden undlade, men jeg vil dog som en prøve henvise til en ledende artikel, der stod i „Politiken“ den 2. juli 1945, og hvori der blev sagt følgende:

„Den forskel, vi nu ser mellem Stalins Rusland og Hitlers Tyskland, er karakteristisk som forskellen mellem det positive og det negative. Hitler rev ned og ødelagde. Stalin er i færd med at bygge op. Da Russerne havde bragt deres land frelst ud af revolutionen, viste de verden et eksempel på energi, viljekraft og planmæssighed. Det ville være forkert at sige, at det straks blev forstået. Den verden, som steg op af den forrige verdenskrig, var meget ængstelig for det store eksperiment

i Sovjetunionen. Resultatet blev, at Rusland lukkede sig inde i sig selv og arbejdede. Og efterhånden forstod verden, at det var noget meget interessant og meget vigtigt, der foregik i det tavse Rusland. Hvor betydningsfuldt det var, og hvor langt det var nået frem, så man først, da Hitler i en blanding af overmod efter sine sejre og den evige frygt for det store Rusland med det mægtige menneskemateriale overfaldt Sovjetunionen.“

Denne ledende artikel i „Politiken“ slutter med følgende sætninger:

„Rusland har brug for en sikker fred for at kunne genopbygge riget efter de vanvittige ødelæggelser og til at fuldføre konstruktionen af et rigt og lykkeligt land at leve i for det russiske folk, som på en måde, der ikke lader nogen tvivl tilbage, har vist, at det elsker dette land, og at det står enigt og samlet omkring den personlighed, som har været dets leder i disse svære år, der nu er kronet med sejr.“

De, der nu siger, at vi kunne jo bare stole på deres presse, og de, der nu kræver anger og ruelse af os for, hvad vi har sagt om Stalin, kunne i det mindste begynde med selv at vise en lille smule anger og ruelse, hvis de fortryder den slags rosende bemærkninger om Stalin, som de har fremsat.

Må jeg iøvrigt have lov til at sige om spørgsmålet selvkritik, at jeg kan godt forstå, at det vækker nogen bestyrtelse, at kommunisterne anvender selvkritik. Sådan har det været, hver gang vi har haft en politisk selvkritisk diskussion i vort parti. Det er nemlig ikke gangbart i dansk politik, det bedriver man i almindelighed ikke i politiske partier i Danmark.

Vi kommunister har det nu anderledes. Vi standser op, ser på vor politik i den forløbne periode, undersøger om der er fejl, og hvis vi finder fejl, retter vi dem, og bliver vi overbevist om så alvorlige fejl, som her er tilfældet, lægger vi ingenlunde skjul på, at vi har begået sådanne fejl.

Jeg har et par gange henvist til min artikel i „Tiden“, og jeg vil gerne yderligere om spørgsmålet „politisk selvkritik“ have lov at citere et kort stykke af den:

„De, der har så travlt med at udnytte den åbne selvkritik på den 20. partikongres i agitationen mod socialismen og